

REFORMÁTUS PEDAGÓGIAI INTÉZET (OM 102246)

Székhely: 1041 Budapest, Árpád út 51. „A” épület 1. emelet 1.

Telephelyek: 4026 Debrecen, Fűvészkert utca 4.

3530 Miskolc, Kálvin János utca 2.

2750 Nagykőrös, Hősök tere 5.

E-mail: refpedi@reformatus.hu

Internet: www.refpedi.hu

Elöljáróban

A „Gyermekek és tanulók hangja” témahét bejelentésekor az alábbi sajtóközlemény-részlet fogalmazta meg a **projekthét célját**:

„A most bejelentett részvételi csoport célja, hogy rendszeres fórumot teremtsen a gyerekek és fiatalok számára. Olyan közösség jöhet létre, ahol elmondhatják véleményüket az oktatásról, a gyermekeket érintő ügyekről és mindazokról a kérdésekről, amelyek a jövőjüket alakítják.

A cél nem egy formális egyeztető testület létrehozása, hanem egy olyan intézmény megteremtése, ahol a fiatalok hangja valóban megjelenik, és valódi súlya van.”

(Forrás: Magyarország Kormánya 2026. 05. 31.)

Az azt követő, 2026. 08. 14-én kiadott tájékoztató részletezi a célleírást és megoldási ötleteket ad. Ebből kitűnik, hogy a Diákönkormányzatoktól az Országos Diákszövetségig (mint formális becsatornázási mechanizmus) vezető úttól eltérő megoldásokat szeretnének, szeretnénk. Az Oktatási és Gyermekügyi Minisztérium szeptember 1-étől letölthető anyagokkal segíti a részt venni kívánókat. **Az RPI mostani anyaga a javaslat közösségépítő jellegére helyezi a hangsúlyt.**

Felvetődik a kérdés, hogy **milyen többlettel bír ez?**

A helyi viszonyokhoz igazodó, az intézményesített diákjogi oldalt biztosító formától eltérő, nagyobb lokális aktivitást kiváltó foglalkozások létrejöttével nyitottabb, jóval több diák megmozdítását, megszólalását elősegítő tevékenységformák kialakítását, szokássá válását rejtheti. (Ennek igényét az is indokolja, hogy a diákközsülések, diákszövetségek néha „hibajegyzék felolvasással” válnak, ami a közös tér, a közös feladat gondolatát száműzi, néha az oktatás szereplőit -tévesen- egymással küzdelemben állónak tünteti fel.)

A most ismertetendő munkaforma elsősorban **az osztályokon belüli „társadalmi életet” hivatott javítani.** Nem helyettesíti a diákönkormányzatok eddigi tennivalóit, sőt! Megteremt(heti) azt a diákközületi bázist, ami hitelesíti és a súlyát adja.

REFORMÁTUS PEDAGÓGIAI INTÉZET (OM 102246)

Székhely: 1041 Budapest, Árpád út 51. „A” épület 1. emelet 1.

Telephelyek: 4026 Debrecen, Fűvészkert utca 4.

3530 Miskolc, Kálvin János utca 2.

2750 Nagykőrös, Hősök tere 5.

E-mail: refpedi@reformatus.hu

Internet: www.refpedi.hu

Ahol a diákönkormányzat aktív, ott megerősítheti annak munkáját részben új területek felől kibontakozási lehetőséget kínálva (mint az információs sztrádára való fellépés).

Ahol nincs ekkora aktivitás, ott lehet, hogy az ötletet adhatja olyan tevékenységek megszervezéséhez, amelyben tanárok, diákok együtt beszélgethetnek valamelyik jól megválasztott Diákok hangja felvetésen (pl. egy DÖK-szervezte teadélutánon).

A programjaink összeállításánál nem csak technikai és pedagógiai szempontok játszottak szerepet, hanem az a gondolat is, hogy -mint a többi témahét esetében is- **az első alkalmak a szemléletformálásra fókuszálnak**. Ez az oka annak, hogy az időkeret nagyobb hányada foglalkozik a diákkal (mint fontos és értékes szereplővel) és nem nyit utat a bejáratott véleményeknek. **Az a szereplő van a fókuszban, akinek növekvő önismerete és felelősségtudata teszi értékké a véleményét.**

Hangsúlyt kap az **együtt, felelősen, tevékenyen** hármas jelszó.

A fenti célt szolgálják az összeállított miniprojektek.

Az ajánlott életkor mellett célszerű figyelembe venni:

- az adott osztályközösség érettségét;
- a tanulók korábbi közösségi tapasztalatait;
 - azt, hogy újonnan alakult vagy több éve együtt tanuló osztályról van-e szó;
- a tanulók kommunikációs és együttműködési kultúráját;
- valamint azt, hogy egy adott témában milyen mélységű reflexió várható tőlük.

Bár a témák a mesétől a parlamenti vitákig, a második otthonunk megismerésétől a tizenkét apostolig rendkívül széles palettán mozognak, nagyjából egységes szerkezetet követnek, egy-egy gondolati ívre vannak felfűzve.

Egyéni tapasztalat → közösségi felismerés → közös probléma → megoldási javaslat → személyes felelősség → intézményi párbeszéd
--

REFORMÁTUS PEDAGÓGIAI INTÉZET (OM 102246)

Székhely: 1041 Budapest, Árpád út 51. „A” épület 1. emelet 1.

Telephelyek: 4026 Debrecen, Fűvészkert utca 4.

3530 Miskolc, Kálvin János utca 2.

2750 Nagykőrös, Hősök tere 5.

E-mail: refpedi@reformatus.hu

Internet: www.refpedi.hu

Projekciós vagy drámapedagógiai eszközökkel az egyéni tulajdonságokból vagy igényekből indulva eltérő utakon, többnyire érzékenyítő feladatokon át, jutunk a közös igény felismeréséig, azok megfogalmazásáig.

A záróelem - más-más formában- egy megoldási javaslat vagy „szerződéstervezet”, amelyet az osztályfőnök és a DÖK a maga lehetőségein belül becsatornáz. Az így összegyűjtött gondolatok egy diákközgyűlésen, osztálygyűlésen vagy egy iskolavezetéssel folytatott tárgyalás során választ kapnak. A Diákönkormányzatok számára készült egy felkészülési útmutató.

A miniszteri javaslat 90 perces blokkokra tesz javaslatot. Ezt nem figyelmen kívül hagyva -ugyanakkor tekintettel azokra, akiknél nem kívánatos a csengetési rend felborítása- a gyakorlatok 4 tanórás (1. osztályban 3 tanórás) szerkezetben készültek.

Tartalmazzák blokkonként az **időkeretet**, az **eszközigényt**, a **pedagógiai célokat** valamint a **szükséges előkészületeket**. Mindezek összesítését a leírás elején is megadjuk.

Szintén itt esik szó **differentiálási lehetőségekről**.

Egy tréninghez **több melléklet is kapcsolódik könnyen nyomtatható formában**.

Az előkészületek, foglalkozástervek átnézése, eszközeinek előkeresése és kinyomtatása **kb. 30-35 percet vesz igénybe**.

A gyakorlatok levezetőjét **egységesen trénernek nevezzük**, hiszen nem kőbevésett, hogy ki tartsa meg a foglalkozást. (Osztályfőnök, DÖK-segítő pedagógus, drámapedagógus, lelkes szakos kolléga,...)

Egy tréninghez több melléklet is kapcsolódik könnyen nyomtatható formában. Egy évfolyam számára összeállított gyakorlatsor többnyire a szomszédos évfolyamokra is bevihető. Az újonnan szerveződő évfolyamoknál (1., 5, középiskolai 7., 9. hangsúlyt kaptak az ismerkedési feladatok.

REFORMÁTUS PEDAGÓGIAI INTÉZET (OM 102246)

Székhely: 1041 Budapest, Árpád út 51. „A” épület 1. emelet 1.

Telephelyek: 4026 Debrecen, Fűvészkert utca 4.

3530 Miskolc, Kálvin János utca 2.

2750 Nagykőrös, Hősök tere 5.

E-mail: refpedi@reformatus.hu

Internet: www.refpedi.hu

A gyakorlatokat levezénylő tréner kívülről mozgatja az eseményeket, kivéve a 2-4. évfolyamos mesekeretet, ahol maga is a történet része. Ezért a DÖK-segítő pedagógus, az osztályfőnök vagy a hittan tanár (7-8. évfolyam) esetleg az állampolgári ismeretek tanár (12. évfolyam) tölti be ezt a szerepet a leggyakrabban.

A projektnap szabadon alakítható, formálható az osztály, az osztályfőnök és a tréner igényeinek megfelelően. Ki lehet cserélni elemeket, el lehet hagyni és ezzel rövidíteni a foglalkozáson.

Az osztályközösséget mozgató tréning végén eltérő formában, eltérő mélységű információk állnak rendelkezésre az ODB-nek. Néhány miniprojekt produktuma csak az ő rendszerező munkájuk révén lesz teljes. Ennek ellenére - vagy éppen ezért! - a diákönkormányzatoknak nagyon komolyan össze kell gyűjtenie és nem csak listaszerűen összegeznie a bejövő igényeket, vállalásokat! Képesnek kell lennie az eltérő megfogalmazásokban az egyezést megtalálni, hogy a záródokumentumban minden osztály megtalálja magát és a „sorsközösséget” is. Ebben nagyon komoly segítség a DÖK-segítő pedagógus tapasztalata.

A projekt záró elemei három pilléren nyugszanak.

Az első: a diákönkormányzatiság „megfáradt csatornáival” párhuzamosan új információt, ötletet juttatnak az oktatásirányítás prominenseihez.

A második: A helyi viszonyok kivetítése a közösségi felületekre. Ennek jelentőségét minden intézmény maga méri fel.

A harmadik: A Diákönkormányzat az osztályközösségek és az iskola vezetése közötti együttműködés szervezőjeként tevékenykedik, kialakítva vagy elmélyítve a partneri viszonyt.

Az intézményvezetői reakció pedagógiai értelemben is része a programnak.